

Gra miejska

„Cztery pory roku w Ptasim Grodzie”.

<https://gramiejskakruszwica.prv.pl/>

„Cztery pory roku w Ptasim Grodzie”.

Za górami, za lasami nad pięknym Jeziorem Gopło -
wznosił się Gród z Mysią Wieżą. Urodzajny w lasy, mokradła,
zwierzyinę łowną, ryby i ptactwo... Obfitość miodu zapewniały
lipy, klony, czeremchy, ukwiecone łąki.

Od wieków, rytm życia wielu zwierząt wyznaczała przyroda.

Niezmierne bogactwo tychże ziem, stanowiły ptaki.

Wiosna, lato, jesień, zima, a wraz z nimi zmiany zachodzące
w przyrodzie stanowiły jedyny „kalendarz”.

Naszą przygodę z potomkami Ptasiego Grodu zaczniemy od ulicy
Kolegiackiej, przy pomniku przyrody przed
Bazyliką kolegiacką św. Piotra i Pawła.

Przez kolejne etapy gry poprowadzi Was przewodnik

<http://gramiejskakruszwica.prv.pl/>

Zapoznajcie się z regulaminem gry oraz przebiegiem trasy na
powyższej stronie.

Następnie odsłuchajcie fragment utworu

„Nadgoplańskie szepty - Mario Jadwigo”, który posłuży Wam do
wykonania pierwszego zadania.

**Przed przystąpieniem do gry zaopatrzcie się: w lornetki (nigdy nie wiadomo,
jaka niespodzianka nas czeka;), telefon z dostępem do Internetu, miarę
krawiecką, kieszonkowy atlas ptaków/drzew i krzewów.**

Życzymy miłej zabawy!

ZADANIE 1

Wsluchając się w tekst utworu Nadgoplańskie szepty „Mario Jadwigo” podajcie, które z drzew przyginano do owocowania.

— ■ — — — — —

ZADANIE 2

Drzewo, przy którym stoicie za czasów Ptasiego Grodu symbolizowało żeński pierwiastek. W chrześcijaństwie wiązano go z postacią Matki Boskiej, chętnie i często sadzono go blisko kościołów. Pokazuje także związek drzewa z płodnością, życiem, witalnością, ale także śmiercią i upływającym czasem. Korzystając z atlasów podajcie jego nazwę gatunkową.

— — — — — ■ — — — — —

ZADANIE 3

Przemieszczamy się w kierunku Bazyliki kolegiackiej, budowla nosi cechy autentycznej bazyliki romańskiej. Powstała w latach 1120 – 1140. Na ścianach świątyni możemy odnaleźć liczne znaki symbolizujące zwierzęta, kwiaty oraz *Swarzycę* - symbol wielokulturowy, oznaczający przychylność bogów, dążenie do szczęścia, zwycięstwo w walce, dobre plony. To symbol solarny, który używany był w hinduizmie, judaizmie, religiach Słowian, Germanów i Azteków. Zachowując kulturę i cześć do miejsc kultu religijnego - policzcie, ile krzyży znajduje się na zewnętrznej elewacji kościoła?

Wynik

Przystanek Wąsatka - stanowisko I

Naszą przygodę w Ptasim Grodzie zaczęliśmy zimą. Hu, hu, ha nasza zima nie tak zła. Jedne ptaki już dawno mają za sobą długodystansowe rejsy, inne pozostają pod naszymi skrzydłami. Przed nimi trudny okres przetrwania mrozów. W tym czasie zmieniają jadłospis na roślinny. W ich menu zwiększa się udział nasion i owoców np. jarzębiny, irgi, głogu, dzikiej róży, orzechów. Sójki np. korzystają ze zgromadzonych latem i jesienią zapasów pochowanych w kryjówkach. Więcej o ptasich przysmakach znajdziecie w zakładce „Ptasie przysmaki”.

Tuż za bazyliką, przy brzegu Jeziora Gopło, wśród trzcinowisk odszukajcie stanowiska **Wąsatki** *Panurus biarmicus*.

Tacka wykonana przez Pana Ejzencharta

To jeden z nielicznych ptaków lęgowych, meloman muzyki klasycznej. Upodobał sobie miejsce, gdzie po falach niosą się dźwięki dobiegające z kościoła. Ułatwią to Wam umieszczone wśród trzciniowisk tacki z piaskiem i drobnym żwirem. Zmiana menu na roślinne powoduje modyfikacje w budowie układu pokarmowego u Wąsatek. Tworzą się płytki, które razem z kamyczkami umieszczonymi na tackach działają podobnie jak młynek do kawy. Wąsatki najczęściej gromadzą się stadkami, czyli „w grupie siła”. Być może będziecie mieli dużo szczęścia i zauważycie te cynamonowe cudeńka. Pamiętajcie, zachowujcie się cichutko.

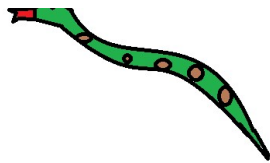
Następnie, posłuchajcie głosu, tego uroczego ptaszka -

<https://gramiejskakruszwica.prv.pl/>

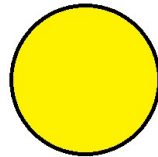
ZADANIE 4

Rozwiąż rebus i wpisz poniżej odpowiedź.

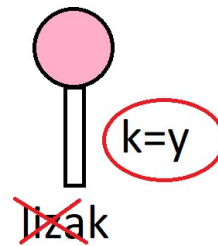
Charakterystyczną cechą w upierzeniu samców są

~~wąż~~

~~słońce~~

~~lizak~~

Przystanek Rudzik - stanowisko II

Fot. D. Sajbor

Wiosna, ach to Ty;) – to ciągły wyścig i zamieszanie z powrotami. Ptaki wybierają najlepsze terytorium, miejsce na gniazdo. Słychać nawoływania par. Samce prężą się, stroszą piórka, wykonują lotne akrobacje, przybierają godową szatę, śpiewają, popisują się zdolnościami budowniczymi, niektóre nawet przynoszą samicom kwiaty np. szpaki.

W końcu po okresie uwodzenia przystępują do pierwszych lęgów. Kierując się w stronę jeziora, skręcamy w lewo. Po drodze bacznie się rozglądajcie – w połowie drogi do „*dużego mostu*” odnajdziecie budkę lęgową **Rudzika** *Erithacus rubecula*. U Brytyjczyków to symbol bożonarodzeniowych kartek. Ten niewielki rudy klejnocik z czarnymi oczkami jest niezwykle waleczny, o czym informuje nas kolor jego piersi. Posłuchajcie jego śpiewu – <https://gramiejskakruszwica.prv.pl/>.

Półotwarta budka dla Rudzika umieszczona jest w ukrytym miejscu lub blisko ziemi, często w kępach krzewów.

ZADANIE 5

Jakie imię nosił bohater w średniowiecznych, angielskich legend, który walczył w obronie biednych i uciśnionych? Podania głoszą, że wraz z kompanami mieszkał w lesie Sherwood. Wpisz odpowiedź, a dowiesz się jak brzmi Rudzik po angielsku;)

Kierujemy się zgodnie z wyznaczoną trasą w stronę Urzędu Miejskiego w Kruszwicy.

ZADANIE 6

Tuż przy urządzie swoje korony rozpościerają platany klonolistne. Poznasz je po łuszczącej korze i owocach przypominających najeżone kuleczki.

Oblicz wiek jednego z nich w następujący sposób:

Zmierz obwód pnia na wysokości ok. 1,5 metra, następnie podziel wynik przez 5 i pomnóż przez 2.

Wynik

Odwróć się w kierunku Gopła, a ukaże Ci się majestatyczna Mysia Wieża.

Czas na kolejne zadania.

ZADANIE 7

Wykonaj 10 kroków w kierunku Mysiej Wieży, z tej odległości jej wysokość wynosi 7 cm, liczbę tą pomnóżcie przez wynik uzyskany w zadaniu 3, a następnie odejmijcie od tego sumę cyfr zawartych w czasach budowy kolegiaty (1120 -1140). Uzyskany wynik to wysokość wieży. Pamiętajcie, że w rzeczywistości są to metry.

Wynik

 m

ZADANIE 8

Legenda głosi, że przed wiekami nad Gopłem wznosiła się potężna warownia. Nad urodzajnymi ziemiemi Ptasięgo Grodu panował okrutny król wraz ze swoją podstępną żoną. Obydwoje za swój podły czyn, a mianowicie zatrucie stryjów - zostali zjedzeni przez myszy. Więcej dowiedzie się na naszej stronie w zakładce legenda.

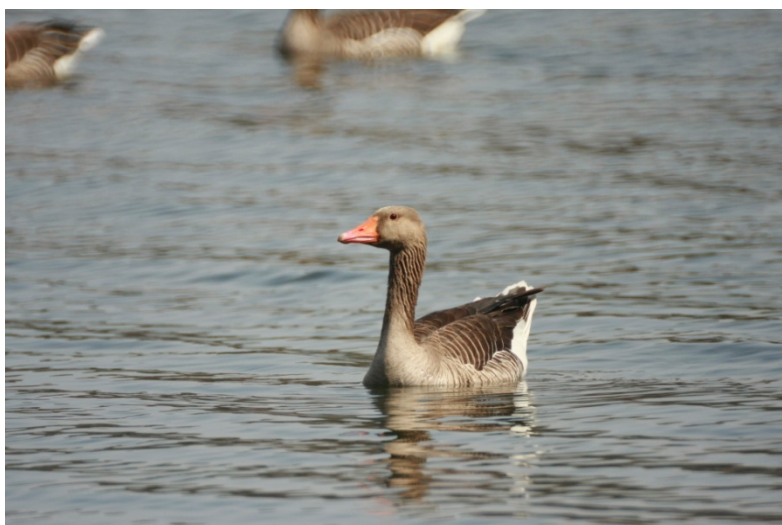
Podaj imię królowej, następnie króla.

— ■ ■ —

— — — — —

Po wykonaniu zadań zmierzamy w kierunku koła gospodyń „Pindel Show”.

Przystanek Gęś gęgawa - stanowisko III

fot. D. Sajbor

Po drodze można spotkać idące gęsiego;) gąski. **Gęgawa** to jedna z najpiękniejszych gęsi, królowa Ptasięgo Grodu. Odznacza się niebywałą wiernością. Postępujcie jej opowieści o swoich poddanych.

Rytm pór roku nie ustępuje. Lato to czas wychowywania piskląt, pierzenia się oraz pierwszych prób lotu. Samce zajmują się terytorium, rozpoczynają się kolejne lęgi. Jest znacznie ciszej. Minęły pierwsze zauroczenia, czas na próbę

związku. Zresztą zalatani rodzice nie marnują czasu, w pocie czoła realizują całodzienny jadłospis, którego głównym składnikiem są owady. Modraszka w poszukiwaniu jedzenia wylatuje 700 razy dziennie. Niektóre pisklęta dziuplaków podczas karmienia przesuwają się zgodnie z ruchem wskazówek zegara, tak aby każdy dostał jakąś strawę. Odnalezienie ciągle nienasyconych piskląt w ciemnościach gniazda ułatwiają jaskrawe wnętrza dziobów. Żółte, czerwone, pomarańczowe dzióbki, czasem z plamkami wydają się być większe od samych piskląt.

fot. P. Zablocki

Zapobiegliwe osobniki, nie pogardzą też nasionami i owocami robiąc zapasy na zimę. Warto wzbogacić swój ogród w rośliny zielne odwiedzane przez ptaki takie jak chaber, wiesiołek, słonecznik, krwawnik, dziurawiec, dziewanna, jeżówka, rudbekia. Co i my zamierzamy.

ZADANIE 9

Następnie kierujemy się w pobliże „dzikiej plaży”. Podczas przejścia od stanowiska III do IV wymień napotkane gatunki drzew lub krzewów, które należą do ptasich smakołyków.

Przystanek Żuraw – stanowisko IV

fot. D. Sajbor

Lato pomalutku kończy się, przed nami piękna złota jesień. Jest jeszcze pięknie, ale w sercu tęsknota za latem. Ptaki przygotowują się do powrotów na tzw. zimowiska. Stają się mniej barwne, zbierają się w gromady lub zlatują na sejmiki. Sygnałem do rejsu są tzw. „wysokie loty”. Jeden z ptaków wzbija się wysoko w górę, do niego przyłączają się pozostałe i niemal pionowo unoszą się w górę. Przed nami ważne zadanie – przygotować dla pozostałych z nami ptaszkami zapasy na zimę, później zorganizować ptasie stołówki. Dlaczego akurat **Żuraw** *Grus grus*? W pobliżu znajdują się pola uprawne, skąd możemy usłyszeć ich śpiew nazywany klangorem. To piękne, majestatyczne ptaki, które łącząc się w pary wykonują taniec zapierający dech w piersi.

ZADANIE 10

Odsłuchajcie klangoru ze strony gra miejska Kruszwica i spróbujcie go odtworzyć.

ZADANIE 11

Zaznaczone na pomarańczowo literki (z zadań 1, 2, 4, 8) wskażą Wam klucz do Ptasiego Grodu w języku łacińskim.

--	--	--	--	--

jeszcze raz

--	--	--	--	--

Tu wpiszcie nazwę polską

Gratulujemy!!!

Nie wiem jak Wy, ale my lubimy być..tu na zielonym!

Pamiętka zwycięzcy : odsłuchajcie odgłosu Gęsi gęgawy, ustawcie się w formację klucza, zróbcie pamiątkowe zdjęcie z przebiegu gry i dzielcie się wiedzą z innymi;).

Ekoteam

Patrycja Ćwiklińska

Bartek Grzelak

Jakub Grzegorek

Szymon Łuczak

Jakub Rochucki

Tymek Słomczewski